Organisaation nimi (fi/en)
Organisaation nimi (sv)

Edustuston paikka / osasto

Asianumero
Asiakirjan tunnus

Päivämäärä

Ulkoasiainneuvosto (kehitysministerit) 28.11.2022

Ulkoasiainneuvosto (kehitysministerit) kävi seurantakeskustelun EU-AU-huippukokouksen sitoumusten toimeenpanosta. Jäsenmaat korostivat Global Gateway EU-Afrikka -investointipaketin toimeenpanon tärkeyttä uudessa geopoliittisessa tilanteessa ja antoivat vahvan tukensa sitä koskevalle seurantajärjestelmälle. Jäsenmaat katsoivat, että Team Europe -vaste ja strateginen viestintä EU:n toiminnasta kolmansissa maissa on tärkeää mm. ruoka- ja energiakriisiin ja niihin liittyvään disinformaatioon vastaamisen näkökulmasta. Komissaari Urpilainen nosti esille tarpeen käydä EU:n sisäistä keskustelua kansainvälisten kehitysrahoituslaitosten uudistamisesta ja sai tälle tukea. Jäsenmaiden ohella korkea edustaja Borrell painotti EU:n toimien koordinointia ja kommunikointia ja sen vaikutelman torjumista, että EU keskittyisi vain Ukrainaan.

Ukraina: KE Borrell selosti avuntarvetta Ukrainassa ja tarvetta varmistaa vasteen yhdenmukaisuus Ukrainan jäsenyyspolulla etenemisen näkökulmasta. Komissaari Urpilainen kertoi EU:n suojaan ja talveen varautumiseen liittyvästä humanitaarisesta ja kehitysyhteistyötuesta. Jäsenmaat ilmaisivat tukensa EU:n toimille ja kertoivat omista ponnistuksistaan ml. energiainfrastruktuurin tukeen liittyen. Ranskan isännöimä Pariisin kokous 13.12. pyrkii Ukraina-tukea koskevan koordinaatiojärjestelmän luomiseen sekä mobilisoimaan resursseja välittömiin tarpeisiin talveen varautumiseksi. Jotkut jäsenmaat ilmaisivat huolensa pakolaisuuden lisääntymisestä.

Afganistan: KE Borrell ja komissaari Urpilainen kertasivat EU:n yhteisesti sopimaa Afganistan-tuen linjaa eli väestön välttämättömiin perustarpeisiin vastaamista ilman, että se legitimoi Taliban-hallintoa. He nostivat esille kysymyksen EU:n lähestymistavan tarkistamisesta vakavia ja kasvavia tarpeita silmällä pitäen. Monet jäsenmaat tukivat yhteisesti sovittua lähestymistapaa ja edellyttivät keskustelua sen mahdollisesta muuttamisesta teknisellä tasolla. Jotkut jäsenmaat painottivat tarvetta tukea väestön resilienssiä ja neksuslähestymistavan vahvistamista.

Neuvosto hyväksyi päätelmät katastrofiriskien vähentämisestä (Disaster Risk Reduction, DRR) EU:n ulkosuhteissa sekä nuorisotoimintaohjelmasta (Youth Action Plan, YAP) EU:n ulkosuhteissa.

Ulkoasianneuvoston kehitysministeri-kokoonpanon kokoukseen 28.11. Brysselissä osallistui vain 13 jäsenmaiden ministeriä (eikä se saavuttanut päätösvaltaisuutta). **KEVPJ Borrell** piti tätä hyvin valitettavana ja kertoi aikeestaan lähestyä ministereitä kirjeitse alhaiseen osallistumistasoon liittyen. Borrell katsoi, että kokouksen työmenetelmiä olisi syytä miettiä uudelleen keskustelujen tavoitteellisuuden lisäämiseksi esim. asioiden valmisteluun liittyvien taustapaperien muodossa.

AU:n komission puheenjohtajan Moussa Faki Mahamatin oli tarkoitus osallistua kokouksen yhteydessä epäviralliseen keskusteluun AU-EU -huippukokouksen sitoumusten toimeenpanosta kehitysministerien kanssa. Hän kuitenkin perui osallistumisensa.

Ministerineuvostossa hyväksyttiin päätelmät katastrofiriskien vähentämisestä EU:n ulkoisessa toiminnassa ja nuorisotoimintasuunnitelmasta EU:n ulkosuhteissa. HU kertoi, että antaa kansallisen lausunnon liitettäväksi nuorisotoimintasuunnitelmaa koskeviin neuvoston päätelmiin.

3. EU-AU-huippukokouksen seuranta (Koskela, Hyppönen)

KE Borrell alleviivasi, että helmikuussa 2022 järjestetyssä EU:n ja Afrikan unionin huippukokouksessa sovitut prioriteetit ovat edelleen valideja, mutta geopoliittinen konteksti on Ukrainan sodan myötä muuttunut. Tämän vuoksi huippukokouksessa sovitut neljä prioriteettia ovat entistä tärkeämmät: i) Global Gatewayn EU-Afrikka investointipaketin toimeenpano, ii) rauhan ja turvallisuuden kokonaisuuden edistäminen, iii) muuttoliikkeeseen ja ihmisten liikkuvuuteen liittyvät kysymykset ja iv) yhteisten kantojen hakeminen monenkeskisillä foorumeilla. Kehitysministerikokouksessa on tarkoitus keskittyä investointipaketin toimeenpanoon. Afrikassa on käynnissä ns. narratiivien ja tarjoomien välinen taistelu. Jos EU:n lupaukset Afrikan kumppaneille eivät konkretisoidu, tulee EU häviämään em. taisteluissa. Tämän vuoksi EU:n tulee keskittyä nopeaan sitoumusten toimeenpanoon ja panostaa ehdotuksiin, jotka ovat molempien osapuolten intressien mukaisia.

Komissaari Urpilainen korosti maailman muuttuneen huippukokouksen jälkeen Venäjän hyökkäyssodan seurauksena. Sodan seuraukset tuntuvat Afrikan mantereella. 28.11. järjestetään EU:n komission ja AU:n komission välinen tapaaminen, jossa käsitellään mm. investointipaketin toimeenpanon seurantajärjestelmää. EU toivoo kuulevansa AU:n näkemyksiä järjestelmästä ja sen rakenne esitellään jäsenmaille tämän jälkeen. Urpilainen korosti alustuksessaan sitä, että huippukokouksessa sovittua EU-Afrikka -investointipakettia on ryhdytty jalkauttamaan (roll out) ja ensimmäisiä tuloksia on jo saavutettu mm. rokotetuotannon saralla. 3,4 miljardia euroa rahoituksesta ohjataan vihreään siirtymään, inhimilliseen kehitykseen ja työllisyyden kasvuun.

Yksityissektorin rahoitus tulee kytkeä mukaan Global Gatewayn toimeenpanoon. Useat jäsenmaat ovat jo jakaneet komission kanssa Team Europe-sitoumuksensa ja Urpilainen toivoi, että myös jäljellä olevat jäsenmaat tekisivät samoin. Komission puheenjohtaja kutsuu ensimmäisen Global Gateway -hallintoneuvoston kokouksen koolle 11.12. ulkoministerikokoonpanossa.

EU tukee kumppanimaita Global Gatewayn lisäksi mm. velkojen uudelleen järjestelyissä. Asiasta tulisi käydä lisäkeskusteluja ja EU:n yhteinen kanta määritellä kansainvälisten rahoituslaitosten (Bretton Woods järjestelmään kuuluvat kansainväliset pankit ja muut kansainväliset rahoituslaitokset) osalta siihen, miten näitä voitaisiin uudistaa. Erityisesti Maailmanpankin lainakapasiteettia olisi vahvistettava, jotta se voi tukea alemman tulotason maiden lisäksi myös keskitulotason maita. Urpilainen toivoo Ruotsin esittävän aihetta vuoden 2023 alun ulkoasiainneuvoston (kehitysministerit) kokoukseen, ennen Maailmanpankin kevätkauden istuntoja. COP27-kokouksessa perustettiin ”Loss and Damage” -rahasto, mutta ilmastonmuutoksen vastaisiin toimiin kohdennettujen investointien rahoittamiseen olisi syytä saada lisärahoitusta.

Jäsenmaat (CZ, FR, DE, DK, BG, SI, ES, HR, LU, NL, RO, EE, FI, BE, MT, GR, CY) korostivat Global Gateway EU-Afrikka investointipaketin toimeenpanon tärkeyttä uudessa geopoliittisessa tilanteessa ja antoivat vahvan tukensa investointipaketille ja sen toimeenpanon seurantamekanismille. BE toivoi vahvan viestin lähettämistä siitä, että Venäjän hyökkäyssota ei vähennä EU:n toimia Afrikassa rahallisesti tai poliittisesti, esim. Afrikan sarvessa ja että EU:n sitoumusten toteuttaminen on prioriteetti.

IT painotti Global Gateway -hankkeiden toimeenpanoa sekä ”geopoliittisen pelin” ymmärtämisen tärkeyttä Afrikassa (EU vs. Kiina, Venäjä). IT piti tärkeänä tähän vastaamista ja tähän sopivien rakenteiden miettimistä. EE nosti esille myös Team Europe -kumppanuusportaalin, jonka EE on pystyttänyt yhdessä komission kanssa ja katsoi, että tämän avulla voidaan lisätä myös EU:n näkyvyyttä. Tätä voidaan käyttää myös Global Gatewayn työkaluna.

FI nosti esille Saharan eteläpuolisessa Afrikassa toimivat digialan ja koulutussektorin hankkeet, joissa Suomi on aktiivisesti mukana. Ministeri on vieraillut äskettäin Etelä-Afrikassa ja Namibiassa ja edistänyt vihreän ja digitaalisen siirtymän hankkeita Global Gateway -hengessä.

IE katsoi, että Global Gatewayn investointipaketti tuo lisäarvoa kollektiiviseen vaikuttamiseen ja tässä tulisi keskittyä kestäviin elintarvikejärjestelmiin ja maatalousalan kestävyyteen Afrikan maissa. DE nosti esille erityisesti vihreän ja digitaalisen siirtymän (GR) sekä ilmastonmuutoksen vaikutusten vähentämisen (ES). NL nosti esille erityisesti nuoret yrittäjät ja nuorison osallistamisen, ammatillisen koulutuksen ja yhteistyön julkisen sektorin ja yksityisen sektorin välillä. NL linkitti tämän myös muuttoliikkeessä toteutettavaan kumppanuuteen (LT, GR). HR korosti energiayhteistyön tärkeyttä. HU katsoi, että laajojen infrastruktuurihankkeiden lisäksi tulee edistää myös inhimillisen kehityksen hankkeita (BE). Nuorten osalta tärkeitä ovat koulutus ja työllistyminen (HU). RO katsoi, että lippulaivahankkeiden lisäksi myös kyberturvallisuusinstrumentteja tulee vahvistaa Afrikan suuntaan.

DK painotti tasavertaisuutta ja keskinäistä kunnioitusta EU:n ja Afrikan maiden yhteistyön pohjana ja kumppanuutta vieläkin tärkeämpänä nykyisessä tilanteessa. Afrikan maiden tulee osoittaa omistajuutta aloitteista ja kumppanuuksien tulee hyödyttää molempia osapuolia (CZ, DK, ES, LU). DK painotti, että TE on vahvistanut vuoropuhelua; tulee yhtäältä kuunnella Afrikan kumppanimaiden huolia ja toisaalta saada afrikkalaisilta tukea EU:ta huolettavissa asioissa. Afrikan maiden tulee osoittaa olevansa sitoutuneita kansainväliseen sääntöpohjaiseen järjestelmään. SE kertoi vielä vievänsä Team Europe -asioita eteenpäin omalla puheenjohtajuuskaudellaan.

Strateginen viestintä EU:n toiminnasta kolmansissa maissa on tärkeää mm. ruoka- ja energiakriisiin ja niihin liittyvään disinformaatioon vastaamisen näkökulmasta (CZ, BG, PT, NL, LT, FI, BE, GR, CY). Jäsenmaat (CZ, LT) katsovat, että ruokakriisiin keskittyvässä viestinnässä on oleellista painottaa sitä, että kriisin juurisyy on Venäjän hyökkäyssodassa Ukrainaan, ei EU:n Venäjää vastaan asettamissa pakotteissa. Aloitteet, kuten Grain from Ukraine tukevat EU:n narratiivin vahvistamista Afrikassa. HU katsoi, että ruokaturvakriisi voi johtaa poliittiseen epävakauteen ja muuttoliikkeen kasvuun. HU pitikin tärkeänä lisätä Ukrainan viljan läpikulkumahdollisuuksia.

FR painotti sitä, että EU:n tulisi olla ylpeä sitoumuksistaan ja niiden toimeenpanosta Afrikassa. EU ei näy Afrikassa ja uhkaa jättää mantereelle tyhjiön, joka täyttyy helposti muiden toimesta. Jäsenmaiden ministereiden tulisi tuoda Team Europe-toimintaa vahvemmin esille yhteyksissään afrikkalaisten kanssa. FR ehdotti ministereille yhteisiä missioita TE-lähestymistavan mukaisesti (PT). Kehityspolitiikalla luodaan tärkeitä poliittisia avauksia Afrikassa. DE painotti myös säännönmukaista vuoropuhelua AU:n kanssa ja konkreettisten hanke-ehdotuksien tärkeyttä.

Useat jäsenmaat (SE, SI, NL) olivat samaa mieltä kuin komissaari Urpilainen siitä, että on hyvä keskustella kansainvälisten rahoituslaitosten uudistamisesta. BG painotti myös yksityissektorin kanssa tehtävää yhteistyötä (HR, HU), sekarahoitusta ja Afrikkaan tarvittavia investointeja pitkällä tähtäimellä.

KE Borrell katsoi, että jäsenvaltiot olivat yhtä mieltä kumppanuuden tärkeydestä ja siitä, miten työtä tulee jatkaa. Sitoumukset tulee toimeenpanna. Toimia tulee koordinoida ja näistä tulee kommunikoida paremmin. On tärkeä näin torjua sitä näkemystä, että EU keskittyisi vain Ukrainaan.

Komissaari Urpilainen kiitti jäsenvaltioita tuesta esille ottamilleen asioille, myös Global Gateway -hankkeille. On tärkeä viedä loppuun monitorointijärjestelmään liittyviä päätöksiä ja näyttää Afrikan kumppaneille, että EU saa aikaan tuloksia. Urpilainen huomautti, että Team Europe -konsepti on vain pari vuotta vanha. Voimme olla siitä ylpeitä, mutta täytäntöönpanoon tarvitaan kaikkia jäsenmaita ja jotkut jäsenmaat eivät ole toimittaneet tietoja rahoituksen osalta. Urpilainen kertoi kuulleensa jäsenvaltioiden huomiot koskien koordinointia ja näkyvyyden lisäämistä. EU on yhä suurin Afrikan kumppani kaupassa ja ulkomaisissa suorissa investoinneissa mitattuna. Urpilainen huomautti, että EU:n yhteiseen viestimiseen tarvitaan jäsenvaltioiden tukea; aina kun viestitään kansallisesti, niin viestitään myös Global Gateway -hankkeista. Tässä tulee olla yhteinen lähestymistapa. Tarvitaan lisäksi koordinointia myös multitasolla. Urpilainen kiitti Ruotsia siitä, että keskustelut koskien kansainvälisiä rahoituslaitoksia voidaan

aloittaa ja valmistautua näin kevätkauden kokouksiin. Urpilainen keskustelee KE Borrellin kanssa kehitysministerineuvoston työmenetelmien kehittämisestä.

4. Team Europe kriisivaste: Ukraina ja Afganistan (Leikas-Botta, Rikalainen)

Ukraina

KE Borrel painotti alkupuheenvuorossaan välittömän tuen tarvetta ukrainalaisten kylmästä talvesta selviämiseksi. Rahoitusta on kerätty 22 miljardia euroa, josta 3,5 miljardia sotilaallista tukea ja muu siviilitukea. Tosiasiassa jäsenmaiden sotilaallinen tuki on mainittua suurempaa. Jäsenmaille on osoitettu 11 miljardia pakolaisvasteeseen. Komissio on esittänyt 18 miljardin pakettia vuodelle 2023 ja jäsenmaiden toivotaan hyväksyvän sen pian. Ranska isännöi tukikonferenssia Pariisissa 13.12. Juuri nyt tärkeintä on tukea energia-infrastruktuuria ja sihteeristö koordinoi jäsenmaiden materiaaliapua yhdessä G7 kanssa. On varmistettava, että Ukrainan valtio pysyy toimintakykyisenä, ja erityisesti juuri vapautetuilla alueilla on tuettava sosiaalista koheesiota ja pidettävä talouden rattaat pyörimässä. KE Borrel korosti, että tarvitaan kokonaisvaltainen ratkaisu koskien lyhyttä, keskipitkää ja pitkää aikaväliä, joka on linjassa Ukrainan EU-jäsenyyspolkuun. Ennustettavuus tukee reformeja.

Komissaari Urpilainen kertoi komissiossa laadittavan strategiaa talven varalle hätämajoituksen osalta. Energiatukirahastossa on kohta koossa 25 miljoonaa euroa ja 1,5 miljardin kuukausittaista makrotaloudellista tukipakettia rakennetaan. Team Europe -toimintamallilla on suuri merkitys Ukrainan jälleenrakennuksessa, mutta tästä keskustellaan yksityiskohtaisemmin myöhemmässä vaiheessa.

Jäsenmaat tukivat EU:n koordinoidun tuen jatkamista ja lisäämistä (CZ, SE, BG, DE, SI, SK, EL, RO, LV, FI, EE) talveen varautumiseksi ml. Ukrainan energiasektorille (DE, SI) sekä maataloussektorin tukemiseksi niin Ukrainan talouden kuin globaalin ruokaturvan kannalta, ml. viljakuljetukset (mm. CR).

Jäsenmaat kiirehtivät 18 miljardin tukipaketin hyväksymistä (CZ, SE, PL, LT, LV, LU) sekä tukivat Ukrainan EU-jäsenyysperspektiiviä ja sen yhdistämistä tukitoimiin (BG, SK). SE mukaan Ukrainaa tulee palkita myös edistyksestä EU-jäsenyystiellä. DE muistutti korruption vastaisen toiminnan tärkeydestä.

CZ mielestä kehitysministereiden (UAN) roolin pitäisi olla suurempi myös koskien Ukrainan jälleenrakennusta ja stabilisaatiota eli keskustelua olisi tuotava tälle foorumille. LT korosti EU-koordinaatiomekanismin luomista ja EE toivoi selkeyttä jäsenmaiden rooliin.

FR toi esille, että Pariisissa 13.12. järjestettävän kokouksen tavoitteena on Ukrainan resilienssin vahvistaminen talvea varten, Ukraina-tukea koskevan koordinaatiomekanismin luominen ja tuen koordinointi muiden rahoittajien kanssa. ES kiitti Saksaa Berliinin konferenssista ja Ranskaa joulukuussa tulevasta kokouksesta (LT, EL). Avun on oltava koordinoitua muiden kansainvälisten toimijoiden kanssa (ES, LV), Pariisin kokous on mahdollisuus vahvistaa sitä (IT). DK korosti G7-koordinaatiomekanismia ja EU:n vahvaa tukea sille, CR transatlanttisia kumppaneita.

PL arvioi pakolaisten määrän lisääntyvän, nytkin 40 000 henkeä lähtee liikkeelle päivässä. Maa on varautunut ottamaan vastaan ison määrä pakolaisia ja on jo käyttänyt 5,5, miljardia euroa pakolaiskuluihin. EU:n tuen niille jäsenmaille, jotka ottavat pakolaisia vastaan, on kasvettava eurooppalaisen solidaarisuuden nimissä, jottei EU-vastaisuus jäsenmaissa kasva. DK huomioi, että ukrainalaisia paikallisviranomaisia on tuettava löytämään uusia koteja ukrainalaisille Ukrainan sisältä. HU kertoi jo miljoonan ukrainalaispakolaisen saapuneen maahan. HU jatkaa Ukrainan tukemista kahdenvälisesti, niin kuin tulisi Unkarin mukaan olla, eikä monenkeskisen lainapaketin kautta.

IE ilmaisi voimakkaan tukensa humanitaarisiin tarpeisiin vastaamiseksi (BE, AT) ja puheenvuorossa oli vahva linkitys globaaliin ruokaturvaan. NL kertoi juuri päättäneensä uudesta 180 miljoonan euron tukipaketista, joka kanavoidaan mm. Maailmanpankin ja EBRD:n kautta. DK kertoi sitoutuneensa vahvasti Ukrainan tukemiseen erityisesti Mikolayevin alueella (tanskalaisasiantuntijoiden ja paikallisten viranomaisten yhteistyö). HR muistutti, että miinanraivaukseen tarvitaan paljon apua ja tukea (PT) ja puolestaan CZ muistutti Moldovan humanitaarisista tarpeista.

LT nosti esille, että on löydettävä keino käyttää venäläistä takavarikoitua omaisuutta ja löydettävä keinoja pakotteiden kiertämisen tukkimiseen. Lisäksi uusia pakotteita tarvitaan.

FI puheenvuorossa ilmaistiin tuki yhtenäiselle Team Europe -vasteelle ja todettiin kansallisen koordinaation olevan käynnissä energiasektorin apumahdollisuuksien kartoittamiseksi. Todettiin siviilisuojelumekanismin toimineen hyvin. Puheenvuorossa korostettiin, että jälleenrakennuksen osalta on löydettävä koordinoitu tapa toimia, ja että myös yksityisen sektorin rooli on siinä tärkeä.

Afganistan

KE Borrell totesi olevan kiistatonta, että EU:n apu on ollut tärkeää afganistanilaisille. Humanitaarinen apu väestölle jatkuu, mutta tilanne Afganistanissa on menossa huonompaan suuntaan. Herää kysymys, mitä voimme tehdä enemmän? EU:lla on tiukka linja: tuki ei saa kohdistua talibaneille. Samaan aikaan joudutaan pohtimaan, kuinka apua tarvitsevia voidaan saavuttaa paremmin. Afgaanit ovat suuri turvapaikanhakijaryhmä EU:ssa. Maan turvallisuustilanne on vaikea ja maalla on rajariitoja naapurien kanssa. Jos haluamme välttyä ongelmien heijastumiselta Eurooppaan, meidän on toimittava, tai tulevaisuudessa maksetaan kalliisti. Borrellin mukaan tarvitaan selkeyttä siitä, millaista tukea voidaan antaa nykyisen tuen lisäksi, sillä tämänhetkinen ei riitä, ja pakolaisten määrä alkaa nousta.

Komissaari Urpilainen totesi Afganistanissa tapahtuneen paljon vuoden aikana, tilanne naisten ja tyttöjen oikeuksien osalta on hyvin vaikea. EU:n perustarvelähestymistapa (basic needs approach) auttaa väestöä, eikä rahaa kanavoida Talibanille. Näin EU on kanavoinut yhteensä 400 miljoonaa euroa, ja koulutuksen, terveydenhuollon, elinkeinojen ja kansalaisyhteiskunnan tukemista jatketaan YK-järjestelmän ja paikallisten toimijoiden kautta. Tuki toisen asteen kouluille on kohdennettu vain alueille, joilla tyttöjen pääsy koulutukseen on taattu. Komissio ei halua muuttaa lähestymistapaa, vaan jatkaa ja kehittää sitä jonkin verran. Jotkut EU:n kumppanit, kuten Maailmanpankki, haluaisivat uuden lähestymistavan, jolla voitaisiin tukea elinkeinoja, toimeentuloa etenkin naisille. Perustarvelähestymistapa saisi siis rinnalleen uudenlaista tukea, jolla olisi pidemmän aikavälin vaikutuksia. Urpilainen totesi komission haluavan kuulla jäsenmailta, vastaako se niiden näkemyksiä. EU:n on kehitettävä strategiaansa yhdessä kansainvälisten kumppaniensa kanssa.

Jäsenmaat ilmaisivat vakavaa huolta negatiivisesta kehityksestä Afganistanissa (LV) ml. ihmisoikeustilanteen heikkenemisestä, erityisesti naisten ja tyttöjen osalta (SE, ES, DE, SL, BE, FI). Todettiin, ettei Taliban ole kunnioittanut sovittuja viittä periaatetta (DE, SK, SL, PT, RO, LU, BE, FR, CY), ja ettei Afganistan-tukitoimien tule millään tavoin legitimoida Taliban-hallintoa (SE, DE, LT, GR, LU).

Humanitaarisen avun ja kehitysyhteistyön sekä rauhantyön yhteen linkittävä kolmoisneksus-lähestymistapa ja resilienssin vahvistaminen nousivat esille puheenvuoroissa (ES, SL, GR). On annettava muutakin kuin humanitaarista apua, on huomioitava resilienssiin vaikuttavat toimet ja kansalaisten hyötyminen (ES). Humanitaarinen pääsy on turvattava (LU). Siviiliväestön perustarpeisiin vastaaminen on pyrittävä turvaamaan ja välttämään se, että Afganistanissa tapahtuisi täydellinen sosiotaloudellinen romahdus (SE, FI). On keskeistä välttää myös romahduksen mahdollinen alueellisesti epävakauttava vaikutus (DK). Esille nostettiin huoli muuttoliikkeen lisääntymisestä (BG).

Syyskuun 2021 päätelmien ja perustarpeisiin perustuvien linjausten todettiin laajasti olevan edelleen toimivia (mm. LV, LU, FI, FR, GR). Niitä katsottiin kuitenkin olevan tarpeen myös kalibroida (LU, FR). Jäsenmaat korostivat, että EU:n ja jäsenmaiden tulee olla linjassa keskenään (ES): on käytävä teknisellä tasolla jatkokeskustelua (FI, FR) yhteisen lähestymistavan tarkennuksista, selventää sitä, arvioida seurauksia sekä varmistaa, että edellytykset yhteisesti hyväksytyn toimintalinjan mahdolliselle laajentamisesta ovat olemassa (FR, DK, ES, DE, SK, SL, BG, ES, LU).

DE ja FR puheenvuoroissa nostettiin esiin tarve tarkastella tukea myös pidemmällä aikajänteellä. Saksa katsoi, että herkistä keskuspankkiin liittyvistä kysymyksistäkin tulee voida keskustella, Ranska totesi keskuspankin tukemisen olevan hankalaa.

NL katsoi olevan tarpeen uudelleenarvioida perustarpeisiin perustuvaa lähestymistapaa, ja asioita tulisi tarkastella tiukasti yksitellen ja tapauskohtaisesti: on eroteltava perustarpeet ja muut tarpeet kuten humanitaarinen tai ihmisoikeuksien tuki, eikä perustarpeiden käsitettä tule hämärtää.

CY katsoi tilanteen olevan niin vakava, että sillä olisi valmius työstää kattavampaa toimintatapaa. Myös AT kannatti komission esitystä kattavammasta lähestymistavasta. BE halusi säilyttää yksinomaan humanitaarisen avun antamisen Afganistanissa.

Jäsenmaat toivoivat toimimista Team Europe -hengessä (SE, SL, FI, FR) ja monenkeskisten kumppanien kanssa hyvässä yhteistyössä (DE, SK, SL) tuen maksimoimisen ja täydentävyyden varmistamiseksi (GR).

Suomen puheenvuorossa ilmaistiin vahva tuki yhtenäiselle Team Europe -lähestymiselle. Afganistanin heikkenevän tilanteen valossa tulee edetä varovasti, neuvoston päätelmät syyskuulta 2021 ovat edelleen validit. Pohdintaa mahdollisista päivityksistä tulee jatkaa teknisellä tasolla. Perustarpeiden tukemista on jatkettava.

Komissaari Urpilainen tervehti käytyä keskustelua ja piti selvänä, että perustarpeiden tukemiseen sovellettavaa lähestymistapaa on noudatettava edelleen, ja että muun osalta tullaan käymään lisäkeskusteluja teknisellä tasolla. Naisten ja tyttöjen oikeuksiin on kiinnitettävä huomiota.

KE Borrell veti keskustelua yhteen. Yhteisymmärrys vallitsee siitä, että asiassa tarvitsee edetä varoen. Suhteita Talibanin kanssa ei tule normalisoida, mutta tietoisia riskejä on otettava. Pandemia ja sota ovat tehneet maailmantilanteesta herkemmän. Neksuslähestymistä on työstettävä edelleen ja katsottava, miten sitä voidaan täysimääräisesti noudattaa maailmanlaajuisesti.

5. Muut asiat

Youth Action Plan

KE Borrel esitteli taustaa nuorisoa EU:n ulkosuhteissa koskevan toimintasuunnitelman (Youth Action Plan) laatimiselle. EU korostaa linkkiä nuoriso, rauha ja turvallisuus -agendaan (Youth Peace and Security, YPS) ja haluaa välittää viestiä nuorison voimaannuttamisen tärkeydestä.

Komissaari Urpilainen kertoi 4.10. hyväksytystä toimintasuunnitelmasta ja nuorison osallistamisesta sen sekä neuvoston päätelmien laadintaan. Tarkoituksena on vahvistaa nuorten ääntä globaalien haasteiden ratkaisussa ja tehdä mahdolliseksi nuorten aktiivinen osallistuminen poliittiseen päätöksentekoon mm. kestävän kehityksen tavoitteiden eteen. Kansalaisyhteiskunta on ottanut toimintasuunnitelman myönteisesti vastaan, ja neuvostolta toivotaan sitoumuksia toimeenpanoon.

Päätelmät

Neuvosto hyväksyi päätelmät katastrofiriskien vähentämisestä (Disaster Risk Reduction, DRR) EU:n ulkosuhteissa sekä nuorisotoimintaohjelmasta (Youth Action Plan, YAP) EU:n ulkosuhteissa.

Liitteet	Antici note (Follow-up) - FAC Development 28 November 2022
Jakelu	Vastaanottajat
Tiedoksi	Tiedoksi saajat